

Dr. Kolláth György

Gyenge szó-intarziát ad ki a cím, de maga a story sem volna túl erős Európában. Történetünk aurája azonban nem európai. Bárhol keresünk fogódzót, nemigen találni. John Lennon mondhatta egykor, hogy népszerűbb Jézus Krisztusnál. Ma Magyarországon talán Kulcsár Attila vallhatná ugyanezt. Videója országos közügy. Ha tovább üti(k) - vajon mit is, mondjuk - a vasat, hamarosan önálló cd-je, dvd-je, honlapja vagy csatornája is lesz a teljes stábnak. Igény volna rá. A nevezetes „mű” nem jöhetett volna létre az ügyészség - bizarr szóval - alázatos-áldozatos (!?) közreműködése nélkül. A műfajjal sem sokat kell bíbelődni: egyszer Bubó doktornál már bejött, hogy nem ő, hanem az ügyfél rendelt. Magyarország mindig operett-nagyhatalom volt, lám most már a büntetőjoga is Latabárt és korát idézi. Akkortájt (50-es, 60-as évek) a politika és a büntetőjog kéz a kézben járt. Hullottak a fejek, mint a nyárfalevél. Fel senki nem támadt, némelyeket utóbb rehabilitáltak. Az út eleje valahogy nagyon ismerős.

Cím
A KULCS-ember Ára
Dátum
2005.08.16.

Később, 88-89. táján plurális, szép új világot akartunk. Mára itt van: az egyik oldal szégyenletes justizmordot lát, a másik törvényes, szakszerű és eredményes nyomozást vizionál. A szerepek is - dívány nélkül - parádésan leosztva: a címszereplő alkalmasint iskolázatlan banki buheráló (így van megírva a Sors könyvében), de nemes-jóságos, felkészült ellenfeleivel szemben mégis fura fölényben van. Amúgy megérdemlik, kölcsönösen használják egymást. Ki-ki időnként kikacsint a szöveggönyvből, papírból rögtönöz, ügyvédi talár ad ki magából kísérteties hangokat. Majd a történet kis magyar abszurdként hömpölyög a tragikomédia végkifejlete felé. És tényleg nem szakadt rájuk a plafon!? Úgy kell nekünk?! Figyeljék meg: pár hét múlva már ez a haveri metódus lesz az etalon. Pestet felpezsdíti egy tréfás rigmus: „Haver, itt soha nem vernek, adj pacsit két jó ügyész havernek!”

Később, 88-89. táján plurális, szép új világot akartunk. Mára itt van: az egyik oldal szégyenletes justizmordot lát, a másik törvényes, szakszerű és eredményes nyomozást vizionál. A szerepek is - dívány nélkül - parádésan leosztva: a címszereplő alkalmasint iskolázatlan banki buheráló (így van megírva a Sors könyvében), de nemes-jóságos, felkészült ellenfeleivel szemben mégis fura fölényben van. Amúgy megérdemlik, kölcsönösen használják egymást. Ki-ki időnként kikacsint a szöveggönyvből, papírból rögtönöz, ügyvédi talár ad ki magából kísérteties hangokat. Majd a történet kis magyar abszurdként hömpölyög a tragikomédia végkifejlete felé. És tényleg nem szakadt rájuk a plafon!? Úgy kell nekünk?! Figyeljék meg: pár hét múlva már ez a haveri metódus lesz az etalon. Pestet felpezsdíti egy tréfás rigmus: „Haver, itt soha nem vernek, adj pacsit két jó ügyész havernek!”

Rémisztő sms-ek futnak a képernyő alján a téma kommentálásai során. A felháborodás zöme jogos. Sajnos, mind e közben fokozódik az ügyvéd-ellenesség is. A hiteltelen, defenzív magyarzkodás olajat önt a tűzre. Azok közé tartozom, akik a jogi korrektséget a pénzes megbízásnál fontosabbnak tartják. Mi erre esküdtünk fel. Érdeklünk is ez, ugyanis a biztonság, a kiszámíthatóság, a fair hozzáállás és a hozzáértés nélküli procedúra csak azoknak kedvező, akik szinte folyton a bűn mezszyéjén bolyonganak. Egyszerűen nem igaz, hogy a védenc érdekében minden szabad. A gyanúsított - a hamis vád kivételével - úgy védekezik, ahogy tud. Ellenben a védőügyvédjét törvényben foglalt norma és szakmai etika köti. Segíthet, közvetíthet, szólhat, indítványozhat, ajánlhat, taktikázhat, de jogellenes mutyi nincs az eszköztárban. A fél és az ügyvéd tétje, sorsa nem azonos: rendszeresen nem együtt vonulnak a hűvösre.

A kihallgatás nem babazsúr. Vallatás már nincsen. Ám egyelőre az állam büntető igényét képviselő, közvetítő (nyomozó) hatóság hallgatja ki a gyanúsítottat, és nem fordítva. Viszonyukat törvény és szakmai kiskaté rögzíti. Egyedi stílus, taktikai fogás, a derű és/vagy a szigor változtatása, oldott légkörű, meggyőző metódus a jó (!) cél érdekében szabad, de kizárt, hogy mögöttes politikai cél, haszon adjon előnyt vagy jelentsen leküzdhetetlen hátrányt. Ha a kihallgató szobában más érdek is megjelenik, mint a büntetőjog érvényre jutása, s az alkotmányos szabályok tiszteletben tartása, akkor hovatovább nem is kell macerás procedúra: egyszerűen - az éteri magaslatból, rejtve - rá kell mutatni a rossz fiúkra, és mindenkinek annyit!? Az a baj, hogy az inkriminált ügy nemigen hagy más magyarázatot a történetekre.

Végül, az ügyészség státuszáról. Klasszikus kérdés immár aktuális éllel: de vajon az ellenőröket ki ellenőrzi? Egy hatalom-megosztást intézményesítő rendszerben meddig és hogyan lehet egy pont, ami egyközpontú, öntörvényű, csak saját tenyerébe ülve hajlandó megmérni önmagát, mert számadással úgyszólván senkinek sem tartozik? A parlamenti függésben működő legfőbb ügyésznek nincs egy önálló mosolya a K. and H. ügyben, sőt még egy tényfeltáró,

Dr. Kolláth György

szakmailag értékelő vizsgálat sem várható a top szintjéről. Most sem, ki tudja, hányadszor. Nekibátorodva a fővárosi főügyész(ség) - ismét csak bármiféle monitoring nélkül - el van ragadtatva a saját eljárásának törvényességétől, szakszerűségétől és eredményességétől, és jogában-módjában áll sértetten visszaüzeni. Miért ő(k) és meddig lesz ez így?

Ellenségeskedő miliőben látszik meg igazán, hogy egy kormány (következésképpen: koalíció és pártpolitika) alá rendelt ügyészség Magyarországon - kellő biztosítékok híján elszabadulva - hová juttathatná el az ún. büntetőpolitikát. A mi rendszerünkben az ügyészségnek nincs saját büntetőpolitikája: miért látszik úgy, hogy mégis van, még hozzá sub rosa?! Itthon tehát az ügyészség - helyesen - nem „kormányközeli”. Ideje viszont feltenni a kérdést: politikai függetlensége lehet-e független, vagyis ha balról zárt a rendszer, kin vagy min múlik, hogy jobbról formálisan és informálisan ugyanilyen legyen.

Azt kérdezte egy fantáziadús újságíró, hogy vajon ki helyezheti vád alá a vád alá helyezőt? Hogyan harap a kígyó a saját farkába? Válasz a Duna két partján: a Sándor palotában és az Országházban van. Amikor a saját farkába kellene harapni, a kígyó már nem kígyó, hanem - mondjuk - veszélytelen szilveszteri szerpentin. Jobb helyeken.